

Islamaren bost «pilareak»

Es posible que el Islam sea la religión que ha ordenado con más rigor y precisión la vida religiosa diaria de sus creyentes, con un piedad ritual ordenada según horario de cada día. Al mismo tiempo, se ha cuidado de que la vida, en su conjunto, atendiera a la afirmación de la fe, la piedad, el ayuno purificador, la asistencia al pobre y la participación individual o colectiva en la Peregrinación.

Islamak zehazki mugatzen dizkio musulmanari bere betebeharrak, Allahrekiko fedea ongi baieztatzen duela, otoitzari bere eguneroko lekua emanez, noiznahiko eta urteroko barauak zainduz, gizarteko beharrian eta pobreziaz arduratuz, erlijiosotasunaren iturrietara erromes joanda. Hauek dira, hain zuzen, Islamaren bost "Pilare" edo "Zutabe" deituak. Ikus ditzagun banan-banan.

Fede-aitorpena eta otoitza

Otoitza eguneroko betebeharra da musulmanarentzat, zabarkeriaz baztertu ezin daitekena. Musulmanak Allahrekin hitz egiten du, ohartuta eta arreta pertsonalez egitekoa baita errezoa. Gogoz egin beharrekoa da otoitz hori, baina zehaztasunez eratu dago, ordutegi batekin.

Sinestunen elkarte osoari egiten zaio dei (*adhan*), otoitz-ordua heldu dela jakin dezan. Meskitako muezina da deiaren ardura duena, eta esan beharreko jakinak ditu: "Jainkoa da haundiena" (*Allah hu akbar*), eta Allah eta Mahomarekiko fedezko aitortpena gehitu behar du: "Aitortzen dut Allahrengandik apar-

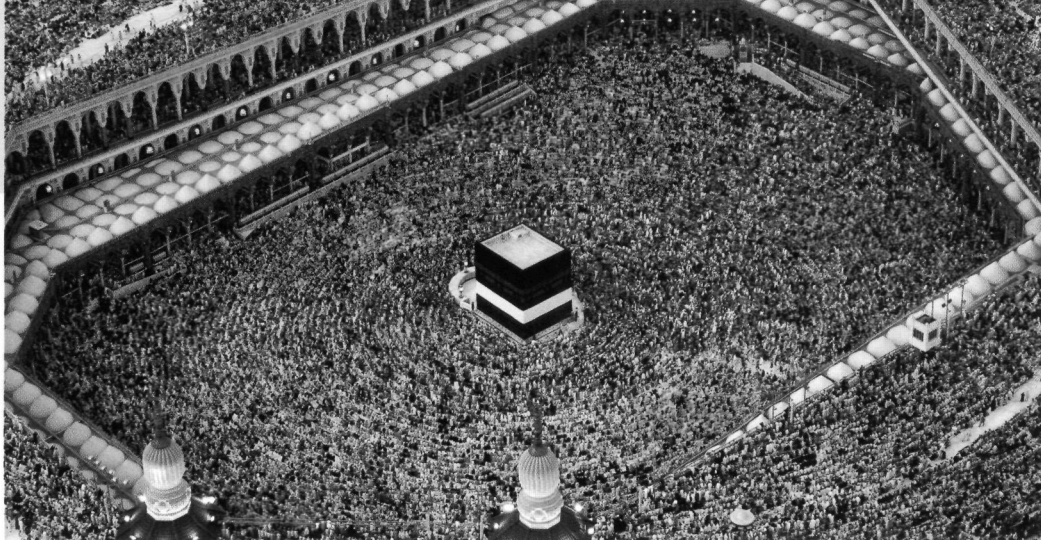
te ez dagoela beste jainkotasunik, eta Mahoma dela Allahk bidalitako Profeta" (*Xahadah* dei izan zaio esaldi honi). Hiri musulmanetan ohikoa da otoitzerako dei hauek entzutea.

Haurrak zazpi urtetik aitzina errezatu behar du *xahadah*. Denek ere egunean zehar bost unetan egin behar dute otoitz kanoniko hori, araututako errituala gordeta: egunsentian, eguerdian, arratsaldean, iluntzean eta gauean. Halako egun-partiketarik ez dagoen lurraldeetan (Ipar-Hego poloan inguruetan) adostu egin behar izaten da otoitz-ordutegiarena.

Otoitzaldi ofizial horien ondoan ez da ahaztu behar otoitz pertsonal libreak ere bere lekua izan dezakeela, fededunaren bizitzan.

Baraua

Modu batera edo bestera, sinestun guzti-entzat eta hautatu batzuentzat, barauak erlijioetan bere balioa izan du, eta Islamak bere bost "Pilareen" artean jarrita du baraua. Baraugarako Mahomaren mezuak halako erantzun serioa izan zuen, ze Medinan bizi zirela neurritz ibiltzeko agindu behar izan zien Profetak barau-egileei.

Hori gorabehera, baliozko diziplina espiritual bezala aholkatu izan zuen Mahomak baraua, hutsegiteen garbigarri gisa. Orrialde hauetan dagoeneko aurkeztu dugun *ramadan*-eko baraualdia du Islam-ak bere baraualdi nagusia.

Limosna

Hau ere aipatzen ari garen bost "Pilareetakoa" da, gure artean gutxiago aipatu izan dena (arabieraz, *zakat*). Eta hain dago errotua limosnaren hau gizarte islamiarretan, ze zerga ofizial baten itxura hartzen baitu azken buruan.

Limosna hori norberaren beharretatik gorako ondasun-partearen erabilpen onari dagokion limosna-portzentaia da, pobreentzat emango dena, eta hain zuzen norberarentzat gordetzen den soberakoaren gozamina zuritu eta legeztatzen duena. *Zakat* honek balio du, gainera, beste hainbat obra onetarako: txiroei laguntzeko, *zakata* ordaindu ezin dutenen zorra kitatzeko, Islamaren alde lanean dabiltzanei laguntzeko, esklabuak jaregiteko, Estuaren premietarako, etab.

Bistan da ezberdintasun ekonomikoek gaina hartuta gizarte berdinagoa eraikitzeko ekarpen ekonomikoa dela fededun islamiarren limosna hau, eta beronen balioa oso begiratu den zerbait da teologiatik, zuzenbidetik edo ekonomiatik.

Pelegrinazioa

Erlijiotasun islamiarraren azalpen ezaguna da Pelegrinazioarena, eta leku jakina du berorrek musulman bakoitzaren bizitzan eta Komunitatearenean (*Umma*). Erromesaldiak hiru motatakoak izan daitezke: Pelegrinazio Nagusia (*Al-hajj*), pelegrinazio txikia (*Al-Umrah*) eta bisitaldi deitua (*Az-Ziyarah*).

Pelegrinazio Nagusia (*Al-hajj*) Mekarako erromesaldia da, taldean egitekoa, erritu ezberdinez hornitua, eta urtero egun jakinetan antolatu ohi dena. Modurik eta osasunik duten musulman guztiek egin behar dute erromesaldi hau. Koranak behin eta berri deitzen du sinestuna, Pelegrinazio honetara (adibidez: K 2, 189 eta 196-203). Gaur egun, milioika lagun dira aldi berean biltzen direnak.

Bigarren mailakoa eta xumeagoa da Erromesaldi Txikia (*Al-Umrah*), Mekako meskitaren barruan noiznahi ordu eta erdian egin daitekeena, betiere arauturik dauden errituak gordeta; ordezko baten bidez ere bai. Azkenik, hirugarren erromes mota bere kabuz doanarena da, pelegrinazio kanoniko errituala izan gabe, "bisitaldi" gisara (*Az-Ziyarah* deitua).

Bost mandatu eta ohitura hauen barrutian bizi da musulmana, fededun praktikatzaile leial den neurrian.

Joseba Intxausti